

mint Darányi, vagy az elhunyt Gömbös, s mégis — a magyar kisebbségre Romániában nehéz napok virradnak. Ezt a reakció hivatalos sajtója sem meri letagadni. Ahelyett azonban, hogy erélyes állást foglalna Goga ellen, még mindig nem találja elég hatásosoknak intézkedéseit és azzal biztatja olvasóit, hogy Goga csak ideig-óráig marad hatalmon, utána jön a Vasgárda, amely majd következetesebb német és olasz irányt vesz fel. Ha már a magyar kisebbség terroruralom alá kerül, legalább az a haszon legyen belőle, hogy Hitler patronátusa alatt történik; nem játszik szerepet, hogy terrorista bandák rémuralma dühöng, vagy pedig csak kidobálják a magyar lakosságot a közhivatalokból, bezárják iskoláit, betiltják lapjait stb. Ide vezet az elvakult magyar reakciósság! Inkább kiszolgáltatja magyar testvéreit az idegen reakciónak, bandák kénye kedvének, mintsemhogy eddigi álláspontját feladva, józan belátással igazítana egyet politikai tévedéseinek láncolatán, felhagyna áldatlan és nem egy esetben már katasztrófával fenyegető szövetségi rendszerével. Hol van itt a sokat emlegetett nacionalizmus? Mindez veszedelmesen hasonlít a spanyol „nacionalisták“ működéséhez és legenyhébben szólva árulásnak minősíthető.

A haladó magyarság nem foglalhat el más álláspontot a romániai puccsal szemben, mint elutasítót. A jelenlegi kormány kétségtelenül a fasiszta államok háborús frontjába akarja beállítani Romániát s antidemokratikus, antiszociális kisebbségellenes beállítottságánál fogva nagy veszélyt jelent a romániai magyar kisebbségre. A kormány bizonygatása, hogy kitart a francia külpolitikai irányzat mellett, nem vehető komolyan. Különben a romániai nép még nem mondta ki az utolsó szót. Románia demokratikus munkás- és paraszttömegei s kisebbségei nem fogják szó nélkül eltérni jogaik megrövidítését, a szabadság maradványainak eltörlését. A romániai dolgozó nép még hallatni fog magáról. (F. L.)

BULGÁRIA ÉS KÜLKERESKEDELME

Amióta Németország erősebb gazdasági befolyást gyakorol a Balkánra, a Balkán-államok sokkal fontosabb helyet foglalnak el az európai politikai helyzet kialakulásában is. Ma senki sem kételkedik abban, hogy ez a gazdasági befolyás a Balkánra nem olyan ártatlan, mint ahogy azt sokan feltűntetik. Látjuk pl. Japán gazdasági befolyását Kinában.

Már 1933. óta világosan meg lehet figyelni Németország e munkáját. De amellet, hogy az összes Balkán-államokban érezhető ez a kereskedelmi befolyás (Jugoszlávia, Románia, Görögország, Magyarország) Bulgária nyújtja mégis a legvilágosabb képet Németország balkáni expanziójának. Még pedig két okból: először, mert a többi Balkán-államnak az export-import politikájában van valami hátvédje, pl. Romániát és Jugoszláviát a kisantant gazdasági egyez-

ményei kötik össze, amelyek különben ma már sokkal gyengébbek, mint azelőtt. Görögországot Földközi-tengeri fekvésénél fogva szoros érdekek fűzik Angliához és Itáliához. Magyarország erős kereskedelmi összeköttetésbe lépett ugyan a németekkel, de hátvédül szolgál a római protokoll.

Egyedül Bulgária állt támasz nélkül a német gazdasági terjeszkedéssel szemben. A másik, Bulgáriára nézve fontos dolog az, hogy míg a többi Balkán-állam kifejleszti gyáriparát, Bulgária továbbra is teljesen agrárállam marad.

A pamukkal bevetett terület pl. 1926-tól 1936-ig meghatszorosodott és a pamuktermelés az 1926. évi 500.700 kgról 1936-ban 6.500.000 kgra emelkedett. Az ipari növények (kender, len, komló stb.) exportálásából, hála a mai háborús konjunktúrának, az 1936. második felében bevett 1.478.904.500 lévával szemben 1937. első felében 2.387.635.000 léva folyt be. A búza kivitel az összkivitelben a második helyet foglalja el.

A fizetés módja azonban rossz (a németek a legrosszabb fizetők közé tartoznak a világpiacon) és a nagy berlini állambankban sok a „befagyott” bolgár löke. A bolgár közgazdászok mindezek dacára a bolgár-német külkereskedelem növelésére gondolnak, amit azzal magyaráznak, hogy nem tudják Németországot, mint vásárlót pótolni. Hogy ezt a vásárlót el ne veszítsék, a Berlinben vesztett pénz dacára is tovább fenn akarják tartani a kereskedelmi összeköttetést.

Belső közgazdaságában is Berlin szükségleteihez igazodik Bulgária. Ipari növényeket ültetett Németország hadi szükségleteinek céljaira, Ha az utóbbi időben csökkent is a német befolyás Anglia javára, a német elsőbbség a kivitelben még szilárd. A bevétel már gyengül, a múlt évben a németek az összbevétel 47.5 százalékát szállították Bulgáriának, most ez a bevétel 40.4 százalékra csökkent. Anglia viszont megkészserezte bulgáriai szállításait.

1937. első felében Bulgária 1,182 millió értékű német árut hozott be, amin a németek nem kevesebb, mint 208 millió levát kerestek. Így lesz az elvesztett bolgár pénz árán a német-bolgár külkereskedelem mérlege aktív. Ez a német gazdaságpolitika célja a Balkánon.

Ennek a gazdaságpolitikának természetesen politikai alátámasztást is adnak a németek, amivel eléri, hogy a bolgár politikusok továbbra is fenntartsák a kereskedelmi összeköttetést, habár az fenyegeti a nemzet gazdasági érdekeit. A vesztéseget pedig természetesen a bolgár dolgozó nép sanyal meg.

P. N.

Alfred Hübscher svájci lelkész: „Csupán kiáltozni és sírni — nem elegendő. De hallgatni bizonyos órákban: a bűnnel és hűtlenséggel egyenlő. Kiáltozni és sírátkozni, csupán panasztkodni — olcsó vállalkozás lehet. De hallgatni ma, amikor az isten és ember elleni esztkelenség Guernicát lakosaival együtt eltüntette a föld színéről, gyávaság volna, hallgatni gyalázat!”